

De nieuwe warmtewet als kans

De nieuwe warmtewet biedt een cruciale kans om een duurzame en circulaire benadering van energiegebruik in Nederland te bevorderen. Door het opzetten van warmtenetten kunnen onder andere restbronnen optimaal worden benut, wat bijdraagt aan een efficiënter en milieuvriendelijker energiesysteem en het klimaat winnaar is. Belangrijk hierbij is dat de wet het voor gebruikers aantrekkelijk maakt om zich aan te sluiten op een warmtevoorziening. Dit vereist geen ‘one-size-fits-all’ benadering, maar regelgeving die ruimte biedt voor gerichte aanpakken. Het is van belang dat de wetgeving nu deze wordt aangepast de transitie stimuleert en zich versneld doorzet.

Duurzaam en circulair energiesysteem

Het belang van een duurzaam en circulair energiesysteem kan niet genoeg worden benadrukt. Warmtenetten, die gebruik maken van restwarmte, bieden een uitstekende mogelijkheid om circulariteit te stimuleren, fossiele energie te besparen en investeringen in de verzwaring van elektriciteitsnetten te voorkomen.

Als datacentersector zetten we ons al vele jaren in voor het gebruik van restwarmte. Datathermie, ofwel datacenterrestwarmte, wordt inmiddels op vele plaatsen ingezet om woningen en bedrijven te verwarmen. Nederland is koploper in de wereld qua het aantal projecten. Dit gebruik van datathermie vermindert de behoefte aan primaire energiebronnen zoals aardgas en draagt bij aan de vermindering van CO₂-uitstoot.

De integratie van restwarmte in warmtenetten is een belangrijke stap richting een circulair energiesysteem, waarin afvalproducten van de ene sector worden gebruikt als waardevolle input voor een andere. Dit sluit naadloos aan bij de principes van de circulaire economie en draagt bij aan een veerkrachtigere en duurzamere energie infrastructuur.

Lokale situaties en alternatieve verwarmingsopties

Hoewel warmtenetten een waardevolle oplossing bieden, is het essentieel om de lokale context en kansen in ogenschouw te nemen, evenals de snelle veranderingen in ons energiesysteem de komende 20 jaar.

In sommige gevallen kan een ‘all-electric’ benadering, ondersteund door duurzame energiebronnen zoals zonne- en windenergie, de meest efficiënte en kosteneffectieve optie zijn. Met bijvoorbeeld de verwachte technologische vooruitgang in batterijopslag over de komende tien jaar, zal het mogelijk zijn om overtollige hernieuwbare energie op te slaan en later te gebruiken. Dit zal niet alleen het elektriciteitsnet ontlasten, maar ook de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verder verminderen. Daarom is het van groot belang dat de nieuwe warmtewet een lange termijn visie en plan ondersteunt die rekening houdt met deze ontwikkelingen en investeert in zowel warmtenetten als andere mogelijke oplossingen.

De beschikbaarheid van restwarmte, de dichtheid van het warmtenetwerk, en de specifieke energiebehoeften van de regio spelen een cruciale rol in het bepalen van de meest geschikte verwarmingso oplossingen.

Lange termijn visie en plan

Een lange termijn visie en consistent beleid zijn cruciaal om investeringen in duurzame energie-infrastructuren te stimuleren. Tot nu toe heeft de overheid geen lange termijn visie getoond op warmtenetten of pogingen tot centrale regie. Dit is cruciaal om de juiste randvoorwaarden en investeringszekerheid te bieden voor noodzakelijke investeringen. De nieuwe warmtewet moet duidelijke en stabiele kaders bieden die het vertrouwen van investeerders vergroten. Investeringszekerheid in dit soort infrastructuur, met een lange termijn rendement, moeten aantrekkelijk worden gemaakt voor investeerders zoals pensioenfondsen. Het belang voor een toekomstig klimaat moet hier ook duidelijker in doorklinken.

Daarnaast zijn versnellingen van de vergunningsprocedures voor graafwerkzaamheden noodzakelijk om de uitrol van warmtenetten te faciliteren. Gemeenten zouden gehouden moeten worden aan een korte maximale doorlooptijd om vergunningen te verlenen. Snellere vergunningstrajecten zorgen ervoor dat projecten niet onnodig vertragen en duurder worden, en helpen bij het sneller bereiken van klimaatdoelstellingen.

De warmtewet kan niet alleen worden gezien, maar is een onderdeel van de energietransitie. Aan deze verwevenheid dient meer aandacht aan worden gegeven in de regulering.

Ontkoppeling van de warmteprijs en verdere stimulering van duurzame warmte

Een belangrijk aspect van de nieuwe warmtewet moet de ontkoppeling van de warmteprijs van de gasprijs zijn. De werkelijke kosten van warmte liggen vaak dicht bij nul. Deze werkelijke prijs zou moeten worden doorberekend aan de eindgebruikers. Bij door duurzame elektriciteit opgewekte restwarmte zou deze prijs nagenoeg nul moeten zijn.

Daarnaast is verdere stimulering van het gebruik van warmte nodig voor consumenten en bedrijven, bijvoorbeeld door het btw-tarief voor warmte voor een periode van 20 jaar, nodig voor lange termijn investeringen en zekerheid naar de gebruikers, op 0% te zetten. Dit zou de economische aantrekkelijkheid van warmtenetten aanzienlijk vergroten en zowel bedrijven als huishoudens aansporen om gebruik te maken van deze duurzame warmtebron.

Als datacenter sector hebben we de afgelopen jaren ons ingezet om de BENG normering en de rekenregels aan te passen nodig om het gebruik te stimuleren. Hierin dient helderheid worden gegeven en dit zou een integraal onderdeel van de warmtewet moeten zijn.

Conclusie

De nieuwe warmtewet biedt een unieke kans om Nederland op een pad naar een duurzaam en circulair energiesysteem te zetten. Door het stimuleren van warmtenetten, zoals het benutten van datathermie uit datacenters, kunnen we onze energie-efficiëntie verhogen en onze CO₂-uitstoot aanzienlijk verminderen. Een lange termijn visie en plan, samen met snelle vergunningsprocedures en economische prikkels zoals een 0% btw-tarief op warmte, zijn cruciaal om deze transitie te realiseren. De overheid moet nu handelen om een stabiel en voorspelbaar beleidskader te creëren dat investeringen in duurzame energie-infrastructuur bevordert en Nederland voorbereid op een duurzame toekomst.